

V ,AOPK ČR

Regionální pracoviště SCHKO Žďárské vrchy
Brněnská 39
591 01 Žďár nad Sázavou
tel.: +420 951 424 922
e-mail: zdarvrch@nature.cz
www.nature.cz

Ing. Václav Nečas
Lesní 31
Žďár nad Sázavou 2
591 02
IDDS: jps53mh

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: 00648/ZV/23
SPISOVÁ ZNAČKA: SR/0011/ZV/2023-7

VYŘIZUJE: Mgr. Petra Doležalová

DATUM: 2.3.2023

Věc: Závazné stanovisko k nakládání s vodami a manipulačnímu řádu

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, regionální pracoviště Správa CHKO Žďárské vrchy (dále jen „Agentura“), jako orgán ochrany přírody příslušný podle ust. § 75 ve spojení s § 78 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), na základě žádosti Ing. Václava Nečase (Ing. Václav Nečas, Projektování vodohospodářských staveb, sídlo: Lesní 31, 591 02 Žďár nad Sázavou, IČ: 12138495) ze dne 16.2.2023 o stanovisko k nakládání s vodami a „Zichův rybník“ v k.ú. Nové Město na Moravě, vydává jako dotčený orgán podle ust. § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen správní řád) toto

závazné stanovisko:

podle ust. § 44 odst. 1, § 12 odst. 2 a § 4 odst. 2 zákona

s o u h l a s í

se zásahem do významného krajinného prvku rybníka a vodního toku, s vydáním povolení k nakládání s vodami a s odbahněním a rekonstrukcí **Zichova rybníka** na pozemcích p.č. 3028, 3022/4, 3023, 3024/5 a 3041/2 v k.ú. Nové Město na Moravě dle projektové dokumentace zpracované Ing. Václavem Nečasem (sídl: Lesní 31, 591 02 Žďár nad Sázavou, IČ: 12138495) v říjnu 2022. Investorem stavby je Město Nové Město na Moravě (sídl: Vratislavovo náměstí 103, 592 31 Nové Město na Moravě, IČ: 00294900).

Toto stanovisko je vydáváno za následujících podmínek:

Ke stavbě:

1. Agentuře bude oznámeno zahájení stavby a bude zvána na kontrolní dny stavby.
2. Mělkovodní litorální část rybníka s hloubkou vody do 50 cm bude tvořit cca 10% vodní plochy při zásobní hladině.
3. Hráže a břehy nádrže budou plynule navázány na původní terén, to znamená pozvolnými přechody bez ostrých hran, přirozenou modulací terénu.
4. Pokud bude následné napouštění nádrže po revitalizaci probíhat v období hnízdění ptáků (tj. od 1.4. – 31.7.) bude ve spolupráci s Agenturou zajištěn průzkum lokality a napouštění rybníka přizpůsobeno tak, aby nedocházelo k zaplavení snůšek ptáků hnízdících na obnaženém dně.
5. V toku protékajícím rybníkem v prostoru dotčeném těžbou sedimentu zajistí investor záchranný transfer raků. Transfer provede způsobilá osoba, kterou Agentura předem odsouhlasí. Transfer raků bude proveden těsně před začátkem odtěžování sedimentu, ideálně v období od září do října. Transfer nelze provádět při teplotách pod bodem mrazu. Raci budou umístěni do toku nad dotčeným úsekem, do míst s dostatečným množstvím úkrytů a dostatečnou hloubkou vody. Vhodné místo pro přemístění raků bude vytipováno předem a projednáno s Agenturou.

6. Při těžbě sedimentu bude zajištěno převedení toku přes rybník tak, aby nedocházelo k unášení sedimentů níže po proudu potoka. Např. tak jak je to popsáno ve výkresu D. 2.9 – Situace realizace stavby.
7. Práce na otvírání a rekultivaci zemníku a při tvorbě tůní na pozemku p.č. 3041/2 budou probíhat v období mimo hnízdění chřástala polního (tj. mimo květen – červen).

K následnému využívání rybníka:

8. S výškou vodní hladiny v nádrži nebude manipulováno v době rozmnožování obojživelníků tj. od 1.4. do 31.8. Případné nutné manipulace v tomto období budou předem projednány s Agenturou.
9. Letnění nebo zimování nádrže bude vždy předem projednáno s Agenturou.
10. Rybník bude minimálně 1 x za 5 let sloven, aby mohla být provedena kontrola obsádky a dalšího oživení rybníka. Agentura bude přizvána k výlovu.
11. V toku nad rybníkem bude při napouštění rybníka zachován minimální zůstatkový průtok (dále jen „MZP“) ve výši $Q_{330d} = 5,9 \text{ l/s}$.

Platnost tohoto stanoviska je do 31.12.2027.

Nedílnou součástí stanoviska jsou situace záměru.

ODŮVODNĚNÍ:

Ing. Václav Nečas, zastupující investora – Město Nové Město na Moravě, požádal dne 16.2.2023 Agenturu o závazné stanovisko k rekonstrukci a odbahnění a k nakládání s vodami pro Zichův rybník v k.ú. Nové Město na Moravě.

Agentura k záměru rekonstrukce rybníka vydala pod č.j. 00460/ZV/23 sp. zn.: SR/0011/2023-6 rozhodnutí o výjimce dle ust. § 43 a § 56 zákona pro změnu vodního režimu a provádění terénních úprav značného rozsahu na území II. zóny CHKO Žďárské vrchy a pro zásah do biotopu zvláště chráněných druhů živočichů, ve které stanovila podmínky pro realizaci prací.

Dotčené zájmy ochrany přírody:

Zichův rybník a bezprostřední okolí jsou součástí II. zóny CHKO Žďárské vrchy. Navržený zemník se nachází ve III. zóně CHKO. Rybníkem protéká Cihelský potok (IDVT 10203307), který je ve správě Povodí Moravy. Potok a rybník jsou ze zákona stanovenými významnými krajinnými prvky. Lokalita kolem Zichova rybníka je součástí lokálního biocentra územního systému ekologické stability (dále jen „USES“). V Cihelském potoce, který protéká Zichovým rybníkem, byli nalezeni raci říční. Mokřad vedle budoucího zemníku je biotopem chřástala polního.

Před vypuštěním byl rybník také biotopem zvláště chráněných druhů obojživelníků – čolka obecného, skokana zeleného a skokana krátkonohého. Vyskytoval se zde i skokan hnědý, který však není zvláště chráněným druhem. Z regionálně významných druhů rostlin zde rostla mochna bahenní a puškovec obecný.

Popis stávajícího stavu:

Sediment v rybníce je ovlivněný starou ekologickou zátěží, především těžkými kovy, kvůli tomu ho nelze aplikovat na ornou půdu. Zichův rybník je z bezpečnostních důvodů již od roku 2012 vypuštěn. Zvláště chráněné druhy obojživelníků, které zde byly v minulosti zaznamenány, zde proto ztratily biotop pro rozmnožování a přesunuly se nejspíše do nedaleko ležících Kubových rybníků. Hráz je překopaná v místě bývalého výpustného zařízení. Před překopem hráze byla zbudována průcezná kamenná hrázka, která má zabránit odplavování kontaminovaných sedimentů z rybníka. V současnosti je však prostor za hrázkou již zcela zaplněn sedimentem. Rybníční dno je hustě zarostlé náletovými dřevinami, především olšemi a vrbami.

V ploše budoucího zemníku se nachází mechanizačně obhospodařovaná louka. Vedle se rozprostírající mokřad, ve kterém mají vzniknout nové tůně, je tvořen převážně terestrickou rákosinou.

Popis záměru:

Záměr představuje rekonstrukci a odbahnění Zichova rybníka. V rámci rekonstrukce bude provedena úprava, vysvahování a opevnění hráze. Bude postaven nový požerák a bezpečnostní přeliv kašnového typu u pravostranného zavázání hráze. Přes bezpečnostní přeliv bude vybudována pochozí lávka. Terén za bezpečnostním přelivem bude mírně navýšen. Zemník pro úpravu hráze bude otevřen na pozemku p.č. 3041/2. Při rekultivaci zemníku budou vytvořeny tůň v mokřadu na pozemku p.č. 3041/2. Do zemníku a tůň budou uloženy pařezy z prostoru staveniště.

Odbahnění rybníka Zichův zahrnuje odtěžení 6560 m³ kontaminovaného sedimentu. Kontaminovaný sediment bude uložen na zabezpečené deponii u levého břehu rybníka a ponechán zde pro případnou další likvidaci nebo jiné využití. Deponie sedimentu bude překryta nekontaminovanými zeminami, opevněna z návodní strany kamenným záhozem a oseta travní směsí. Rybník bude mít při maximální hladině (596,5 m n. m. Bpv.) objem 11710 m³ vody a vodní plochu 7250 m² a při normální hladině (596,0 m n. m. Bpv.) vodní plochu 6450 m² a objem 7495 m³. Hráz bude dorovnána na kótu 597,00 m n. m. Bpv. a vysvahována do sklonu 1:2,5, v délce 86 m bude opevněna kamenným záhozem. Bezpečnostní přeliv bude mít délku přelivné hrany 19 m na kótě 596,0 m n. m. Bpv. Koryto pod bezpečnostním přelivem bude opevněno kamenným záhozem. Maximální kapacita bezpečnostního přelivu bude $Q_{100} = 12 \text{ m}^3$ vody. Přes bezpečnostní přeliv bude položena dřevěná lávka délky 5,2 m. Výpustí bude železobetonový požerák vnějších rozměrů 0,7 x 1,1 m. Minimální zůstatkový průtok je navržen ve výši $Q_{330d} = 5,9 \text{ l/s}$. Zemník bude otevřen na ploše 0,4 ha. Dvě nově vybudované tůň budou mít celkovou plochu 1595 m² a průměrnou hloubku 0,9 m.

Zdůvodnění podmínek stanoviska:

Podmínky tohoto stanoviska byly stanoveny v souladu s ustanovením § 25 odst. 2 zákona tak, aby se udržoval a zlepšoval přírodní stav území a byly zachovány a vytvářeny optimální ekologické funkce rybníka jako významného krajinného prvku. Agentura předpokládá brzké opětovné oživení nové vodní plochy obojživelníky a vodními bezobratlými a následující podmínky byly stanoveny zejména s ohledem na jejich ochranu. Tyto podmínky by také měly optimalizovat hospodaření na vodní nádrži tak, aby bylo v souladu s ekologickostabilizačními funkcemi rybníka jako významného krajinného prvku.

Podmínka č. 1 umožní Agentuře provést kontrolu plnění podmínek tohoto rozhodnutí přímo v průběhu stavby.

Podmínka č. 2 ukládá vymodelování litorálního pásma po odtěžení kontaminovaného sedimentu tak, aby rybník mohl v budoucnu plnit požadované ekologické funkce. Minimální rozsah litorálního pásma vycházející z plánu péče o CHKO Žďárské vrchy je 20% plochy rybníka. V tomto případě však bylo povolena menší plocha litorálu, neboť se jedná o velmi specifický případ, kdy bude nutné odtěžit velké množství kontaminovaného sedimentu i ve stávajícím litorálu a nový litorál bude muset být následně znovu vytvořen.

Podmínka č. 3 by měla zajistit přirozený nenásilný přechod mezi stávajícím terénem a nově vytvořenými hrázemi a vodními plochami.

Podmínkou č. 4 je ošetřeno napouštění rybníka po rekonstrukci tak, aby nedošlo ke zničení snůšek vodních ptáků.

Podmínka č. 5 nařizuje záchranný transfer raků z lokality dotčené stavbou, aby nedošlo k jejich úhynu vlivem stavebních prací, a upřesňuje vhodnou dobu pro realizaci transferu raků a navrhuje místa pro jejich přemístění.

Podmínka č. 6 požaduje převedení vodního toku při práci tak, aby v potoce pod stavbou nedocházelo k úhynu raků, kteří jsou citliví na zanášení žaber sedimentujícím jemným materiálem.

Podmínka č. 7 omezuje časový harmonogram prací na zemníku a tůňích na dobu mimo hnízdění chřástala polního proto, aby nedocházelo k jeho rušení a ničení na zemi položených snůšek pojezdem mechanizace.

Podmínka č. 8 byla uložena v zájmu ochrany obojživelníků (z nichž většina je zvláště chráněna dle § 50 zákona), aby manipulací s vodní hladinou v jarních měsících nedocházelo k ničení jejich snůšek a larválních stádií.

Podmínka č. 9 ukládá projednání zimování a letnění nádrže vždy předem s Agenturou. Toto opatření je uloženo zejména z důvodu ochrany vodních bezobratlých, které by delší období bez vody zahubilo.

Podmínka č. 10 byla stanovena proto, aby bylo možné alespoň 1 x za 5 let vyhodnotit složení rybího společenstva nádrže, případně omezit nežádoucí nebo invazní druhy ryb (např. přemnožený okoun říční nebo plotice obecná, či zavlečená střevlička východní nebo karas stříbřitý). Agentura požaduje být přizvána k výlovu z důvodu možnosti provedení průzkumu společenstva vodních živočichů (např. měkkýši, raci).

Podmínkou č. 11 byl v souladu s Metodickým pokynem MŽP č. 9/1998 navržen minimální zůstatkový průtok ve výši Q_{330d} .

Platnost tohoto stanoviska je omezena do konce roku 2027. Pokud nebude akce realizována do stanoveného termínu, bude nutné znovu provést biologický průzkum a posoudit vliv záměru na dotčenou lokalitu.

Správní úvaha:

Realizovanou stavbou nedojde k významnému zásahu do historických a kulturních charakteristik a estetických hodnot místa krajinného rázu, proto správní orgán vyslovil výše uvedený souhlas ve smyslu ustanovení § 12 odst. 2 zákona.

Po posouzení místní situace a zhodnocení přírodních podmínek dospěl orgán ochrany přírody k závěru, že při dodržení výše stanovených podmínek, lze souhlasit s realizací záměru odbahnění a rekonstrukce Zichova rybníka tak, jak je to popsáno v projektové dokumentaci, stejně jako s ním spojeným zásahem do významných krajinných prvků rybníka a vodního toku a s vydáním povolení k nakládání s vodami.

Upozornění:

Nad rámec shora uvedeného Agentura upozorňuje, že toto stanovisko nenahrazuje jiná povolení či správní akty, které mohou být potřebné k provádění činností specifikovaných ve výrocích tohoto stanoviska. Toto stanovisko neřeší vlastnické vztahy a závazky mezi žadatelem a vlastníky ostatních dotčených pozemků, které jsou soukromoprávní záležitostí žadatele.

POUČENÍ:

Podle ust. § 149 správního řádu není závazné stanovisko samostatným rozhodnutím a nelze se proti němu odvolat. Jeho obsah je závazným podkladem pro rozhodnutí příslušného úřadu. Obsah závazného stanoviska lze napadnout odvoláním proti rozhodnutí příslušného úřadu.

(podepsáno elektronicky)

Ing. Václav Hlaváč, v. r.
ŘEDITEL RP

Přílohy:

Podrobná situace rybníka
Celková situace zemníku